

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. XV. Memoriam vltimæ vocationis ad Iudicium, quod sit in morte
cuiusque, medium esse diuinæ Vocationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

tuor hæc tempora sint quatuor vitæ tuæ partes, quæ vt longa esse potest, ita potest esse breuissima; & fortè tres eius partes iam præterierunt, quartæque finis imminet: & nisi resipiscas, maledicet D E V S iubebitque te abscondi, nulla vterius admiffa intercessione. Cogita itaque, quòd hæc ipsa hodierna die D E V S maiestatis dicet Angelo diuinæ suæ Iustitiæ executori, tremendam illam sententiam: *succide illam vt quid etiam terram occupat? emitte hominem istum ex vinea huius mundi & Ecclesiæ: vt quid locum sine vlla vtilitate occupet? Extrahere istam animam ex corpore, quò non vtitur in finem sibi præscriptum. Quid itaque dices miser, cum huiusmodi sententiam audies, si ad finem quarti anni proferat, quando totam vitam absque vllò fructu peregisti? Quis potenti adèd mandato resistet, si Christus ipse, qui tuus hæctenus fuit Aduocatus, fiat Iudex; iubeatque te abscondi? O Saluator benignissimè, præueniat nos vocatio tua, vehemens adèd ac potens; vt re ipsa desideratos fructus proferamus: vt cum nos vltimo visitaueris, benedictionem tuam potius impertias, transferens nos à militantis Ecclesiæ vinea ad ipsam triumphantem in æternum, Amen.*

CAPVT XV.

MEMORIAM VLTIMAE VOCATIONIS AD
Iudicium, quod fit in morte cuiusq; medium esse
diuinæ vocationis.

a Matt. 2.
13.

b Matt. 25.
14. 20.

c Luc. 19 13.
Vocatio duplex.

d Eccl. 7. 40

DVPLICIS insignis Vocationis mentio fit in sacro Euangelio: Alterius, quæ fit in vita; & alterius ipsa in morte. Prima vocat a operarios ad laborandum in vinea; Secunda vocat ad reddendam laboris mercedem. Prima fit ad distribuenda Vocationis b Talenta & Minas, media videlicet ad vitam æternam procurandam: secunda fit ad bponendam rationem cum eis, vt c sciat quantum quisque negotiatus fuerit, vt reddat præmium fidelibus ac diligentibus; puniat verò b malos ac pigros. Vtriusque vocationis consideratio efficacissimum est medium ad vocationem audiendam, qua nunc temporis vocamur ad pœnitentiam. Nam quemadmodum verum est illud Ecclesiastici: d in omnibus operibus tuis memorare nouissimam tuam, & in æternum non peccabis: ita etiam est verum, deferaturum te peccata, si fueris eadem nouissima meditatus. Ibi enim ita lux cœlestis te illustrabit, vt horrere faciat & odiisse, quod in tua morte grauissimum damnum afferret.

Vt igitur hanc adèd vtilem considerationem ingrediaris primum, persuadeas tibi necesse est, ad futurum tempus in quo D E V S vltima voca-

tionis

tionem ad particulare tui solius iudicium vocet. Quæ vocatio aded est effi-
cax futura, vt resistere illi, aut excusare te non possis; aded infallibilis, vt
impossibile sit eam effugere; aded occulta ac repentina, vt cum minimè co-
gitaueris, sis ad reddendam hanc rationem vocandus. Diuina enim pro-
uidencia statuit, quatuor has mortis circumstantias esse omninò occultas:
diem scilicet, locum, occasionem siue causam, ac modum ipsius mortis. Vt verè
possis tibi persuadere, hodiernam fortè diem fore vitæ tuæ vltimam; &
in hoc ipso loco, vbi nunc es, tibi mortem euenturam; & humorem illum,
qui nunc in corpore tuo mouetur, fore illius causam; aut iam accelerare id,
quod violentam tibi afferret mortem: nec scis an subitò, an cum aliquo tem-
poris spatio, quo ad mortem præparare te possis, vitam tuam sis finiturus.
Quæ ita disposuit DEVS D.N. vt omni tempore; in omni loco & occasione
aut occupatione vitas tanquã homo, cui est moriendū: & fortè ipso momē-
to morieris, & ad iudicium voceris. Et hoc sensu dices illud Dauidis: *enotum
fac mihi Domine finem meum, & numerum dierum meorum, quis est: vt sciam
quid desit mihi.* Non peto Domine, reuelari mihi annos, quibus in hac vita
mortali sit viuendum; non peto huiusmodi reuelationem: quia non expe-
dit mihi, id nosse, quod tu vis mihi esse ignotum: illud autem demisere pe-
to, vt facias me hanc veritatem intimè agnoscere, quòd finem habeam, &
quòd anni mei sint breuissimi: *vt sciam, quid desit mihi ex virtutibus, ex
bonis operibus, & necessaria præparatione, ad cõfligendum cum morte: vt
in eo mihi comparando accelerem, antequam illa adueniat.*

Consideratio de Vocazione ad Iudicium.

PRÆMISSO itaque, quod hæc ipsa dies possit esse tuæ vitæ vltima:
Cogita, te iam in ipsa vltima esse; & Medicum, aut Confessarium, aut a-
lium quempiam amicum, nuncium illum tibi à Deo afferre, quem Isaias ad
Regem Ezechiam: *a dispone domui & conscientia tua, quia morieris tu & non
vives.* O tristem & amarum nuncium animæ tuæ; si veniat, cum illa val-
dè erit suis peccatis adstricta; maleque sibi de necessarijs ad illa sine do-
lore deferenda prospexit! O te miserum, quid facies in tantis angustijs
constitutus? in quibus cum sit necessariò moriendum, non faciliè inuenias
modum te præparandi, propter multa quæ adsunt obstacula. sed quæ
illa? vis scilicet morbi; cura & sollicitudo ea adhibendi remedia; temporis
breuitas; anxietas magna ob angustias præsentis; deprauata consuetu-
do præterita; interna DEI desertio, qui iurè denegare potest tempore
mortis deuotionem ei, qui eandem in vita contempsit. Quem itaque
exitum incuria tuæ in hac occasione sperare potes, nisi quem fatua
Virgines habuerunt: quæ audientes clamorem illum: *b Ecce sponsus venit,
præparate vos: & exite obviam ei: dum irent oleum emere, venit sponsus, &*

Mortis cir-
cumstantia
incerta.

3 Psal. 38. 5.

Non reuela-
tio sed com-
munitio qua-
renda.

Punctum
Primum.

1 Isa. 38. 1.

Quid, si ho-
die morien-
dum.

b Mat. 25. 10

antequam redirent, *clausa est ianua* cæli, & illæ ab sponsi societate exclusæ. Quid tibi proderit, quod lampadem fidei habeas, & speci lychnum: si oleum desit operum bonorum, & ignis Charitatis? neque enim diuino huic sponso obuiam itur extincta lampade; nec accensa externa tantum pietatis specie, sed veræ & solidæ Charitatis operibus. Cautior itaque ex alieno malo esto; & prepara te statim, quemadmodum prudentes Virgines fecerunt: fac in vita, quod tempore mortis factum velles. Expurga conscientiam tuam a peccatis: accende lampadem Fide, & imple dilectionis DEI & proximi operibus, ut cum tuæ mortis & aduentus sponsi nuncium habueris; ingenti cum lætitia excipias, dicens cum Dauide: *paratum cor meum Deus, paratum cor meum. & delatus sum in his que dicta sunt mihi, eò quòd in domum Domini sum iturus.*

Psa. 107. 1.
Psa. 121. 1.

*Secundum
punctum.
e Luc. 16. 2.*

*Quinque
talenta.*

CONSIDERANDVS est deinde vltimæ huius vocationis modus, quod de tua tota vita reddenda est ratio. Cogita itaque sonare in auribus tuis horrendam illam vocem, malo illi villico factam: e *Redde rationem villicationis tue: iam enim non poteris villicare.* quasi diceretur; esto memor, te hactenus non fuisse absolutum bonorum, quæ habuisti, dominum; sed villicum meum cum ea obligatione, ut eis iuxta meam voluntatem ac dispositionem vtereris. Tradidi autem tibi quinque genera bonorum tanquam *quinque talenta*, cum quibus tuam salutem negotiareris: bona scilicet *corporalia* & visibilia, quæ ad omnium hominum vsum in hoc mundo constitui; *spiritualia*, quæ sanguine meo comparata in Ecclesia mea collocaui, in omnium animarum commodum; *Naturalia*, quæ corpori & anima tuæ tradidi cum facultatibus ac sensibus omnibus; *Supernaturalia* gratiæ ac virtutum, quæ per Baptismum adieci: Ac denique alia plurima *specialia*, quæ tibi iuxta statum & munus in mea Ecclesia tibi commissum communicauit. Omnium ergo horum redde nunc mihi rationem. Dic igitur quomodo rebus huius mundi fueris usus, diuitijs, delicijs, & honoribus, quos habuisti? quem fructum ex Sacramentis & sacrificijs, ex libris sacris, cœcionibus, alijsque medijs in Ecclesia mea ad salutem tuam procurandam constitutis, haulisti. Quomodo corporis sanitatem, ac vires, ingenium, scientiã prudentiã, bonasque naturæ propensiones, & omnes tuas potèntias collocasti? Quã utilitatè & comodum accepisti ex sacri Baptismi gratia, ex Fide, & Spe, quã habebas? ex inspirationibus ad te missis? ex vocationibus, quibus te excitauit, & ad meum obsequium prouocauit? Quomodo denique, quod proprium erat status & officij tibi commissi prestitisti? redde omnium istorum rationem: nolo enim te vltra illis vti, iam rationis hora aduenit, nec amplius mundus iste, aut Ecclesia militans tibi deseruiet: corporis bona tibi eripientur, tuarum potentiarum ad aliquid promerendum usus est iam finitus,

& ex

& exijs, quæ hætenus gessisti, es iudicandus: ea itaque propter. O miserime peccator, si ad suauem uocationem, quâ inuitabaris ad pœnitentiã, surdum te præbuiti: quid ad hanc tremendam respondebis? bene poteris dicere, quod nequam ille villicus: *fodere non valeo, mendicare erubescio*: sed non licebit addere: *scio quid faciam, volo amicos mihi facere*, qui in hac tribulatione præsto mihi esse possint. Non inquam hæc tua cogitatio in hoc iudicio locum habebit: transijt enim tempus sodiendi; & pœnitentiæ, ac mortificationis operibus vacandi: non inquam est tempus mendicandi, petendo in oratione veniam peccatorum: respondebitur enim tibi, quemadmodum fatuis virginibus. *Nescio uos*. nec locus erit amplius elemosynas faciendi, quibus facias tibi amicos, qui te recipiant in æterna tabernacula, si enim **DEVS** tibi sit infensus, nullus Sanctorum tibi erit addictus, aut tuus poterit esse Aduocatus. Peruenturus itaque aliquando ad has angustias, audi nunc beneuolam uocem te ad pœnitentiã inuitantem: fodias tuus conscientiam, ut culparum tuarum terram inde extrahas; mendica absque rubore ueniam earum; iam nunc fac tibi amicos & adiutores in hac pressura; utere nunc bene bonis acceptis, ut læta facie dicere possis Deo: *quinque talenta dedi tibi: ecce alia quinque super lucratus sum*: repleat uero tua misericordia, quod hic deest ex mea negligentia.

PERGES porro considerare seuerissimum iudicium, quod instituet **DEVS** de tua uita, præsentibus angelo tuo custode, ac dæmone: illo ob munus tutelæ, & adiutoris ac aduocati; hoc uero ob munus tentatoris & accusatoris. hi ad utrumque tuum latus stabunt iuxta locum, quem in tua uita illis dederis, si enim peccatis obnoxius uiuas, ac diuinæ uocationi resistas: habebis dæmonem ad latus dexterum tanquam victorem, qui potior occupat locum: quem etiam in tua morte seruabit, iuxta illud Davidis: *g. diabolus stet à dextris eius, & cum indicabitur, exhibit condemnatus*; custos uero Angelus manebit ad sinistram tanquam qui à te reiectus, prædæ iacturam fecerit. Contra uero eueniet, si bene uixeris ac diuinam uocationem audiens egeris pœnitentiã. Nam tunc isti duo loca mutantur, antequam ueniatur ad hoc iudicium: in quo eadem proinde seruabunt. Quamobrem diligenter attende quem nunc locum Dæmoni assignes: non enim postea licebit eo illum spoliare; & si morte tibi imminente, in eo se latere tuo constitutum uidebit: dabit operam, ut in hac pressura tibi reddat, quod sano abstulerat. Abstulit enim tibi pudorẽ, ut facile ad peccatum pertraheret; reddet uero maximum, ut te à confessione deterreat; abstulit diuinæ Iustitiæ timorem, proponens nimiam de misericordia diuinæ fiducia: reddet uero tantum diuinæ iustitiæ timorem, ut de obtinenda misericordia diffidas, quasi ad id iam tempus non superesset. Cum

Mat. 25. 20

Tertium
Punctum.

3. Psal. 108.

Dæmon
reddit quod
abstulit.

primum tamen in conspectu illo mortis iudicij telaezorditur, accusatoris personam induens, ita furiosè te accusabit: vt non satis habeat vera delicta obijcere; sed alia multa excogitabit, quæ ex mera sua malitiâ te admisisse erit suspicatus.

SED in hoc iudicio, nullius obiectionis ratio habebitur, nisi euidenter & clarè constiterit, rem sic se habuisse. Supremus enim ille Iudex eodem momento, conscientia tuâ h *librum* aperiet, qui eousque fuit clausus: & luce quadam, meridiana clariori *illuminabit abscondita eius & manifestabit consilia cordium*; & peccata omnia, quæ in eo inuenientur scripta, siue commissionis illa sint cogitatione, verbo, aut opere admissa; siue omissionis & negligentia, aut etiam ignorantie: simulque apparebit factitas & grauitas eorum. O quàm stupebit anima tua tot simul culpas cernès! quàm erubescet & ignominia afficietur, aduertens eorum factitatem, & grauitatē! quid tunc faciet infelix conscientia: cum horrendam ad eum in se videbit Scripturâ conuertetur aduersus se ipsam, & quæ noluit hic se ipsam spontè accusare, vt absolueretur: ibi se accusabit inuita, vt condemnetur: quia videbit clarissimè iustas suæ damnationis merita. O quanta agetur rabie, quod conata non fuerit delere, quod malè scriptum erat; quod uocationem Dei non audiuerit, quæ illam ad id per pœnitentiam delendum inuitabat! dele itaque nunc, quod tunc deletum esse velles: scribe autem, quod cuperes esse scriptum. Si enim multa bona opera in hoc libro scripseris, eadem illâ euidentia tibi patefient; vt æquè de illis gaudeas atque de malis affligereris.

SUPEREST VERÒ, vt sententiam ipsam expendas, quæ in eo iudicio contra te feretur: qua priuaberis omnibus bonis gratiæ & gloriæ; addicerisq; æternis in inferno tormentis. Tunc insonabit auribus tuis tremenda illa vox: *k Auferatur impius, ne videat gloriam Domini.* Quis aut̃ illum auferet, aut è conspectu iudicis amouebit, nisi Dæmon, qui stat ad latus eius? qui tanquam diuinæ iustitiæ carnifex infelicem & miserrimam animam rapiēs, in æternum conijciat carcerem. Quid autem tunc dicet Angelus custos, nisi idem, quod dixit de Babylone: *l curauit Babylonem, & noluit sanari: derelinquam ergo te, ac perire sinam.* Hoc totum Iudex aspicit, & approbabit, dicens: *m quia vocasti te, & renuisti, extrēdi manū meā, & nō aspexisti; & increpationes meas neglexisti; ego quoque in interitū tuo ridebo:* quatenus ille est mex iustitiæ opus, ad puniendam tuam pertinaciam. Quid ergo infelix anima dices, cum te à Deo irrideri videbis, cælesti hæreditate priuatam, ab Angelo desertam, à dæmone raptam, & in inferno sepeliri? quid facies in obscurissimum illum ac fœdissimum carcerem ingressa: in quo omnium bonorum penuria, malorum verò maximæ est copia? Quid senties, cum horrendas dæmonum visiones conspicias? cum damnatorum clamores audies? cum fellis illius

Dra-

h Apoc. 20.
12.
i. 1. Cor. 4. 5

Conscientia
Liber.

Punctum
Quartum.

k Isai. 26
10. iuxta
LXX.

l Iere. 51. 9
m Prou. 1.
24.

Draconis guttibus amaritudinem? cum cruciatum vermium morsus experieris; illosque ardores sempiternos, tanges! attende omnia hæc, voces effe diuinæ iustitiæ, cum eius misericordia coniunctæ: quibus te ad pœnitentiam vocat, & exhortatur. attende etiã ipsosmet dånatos, quodãmodo optare, eas vt voces audias: ne ad ipsos descendas. vt sic cruciatum saltẽ illum euadãt, quo si eò veneris, afficientur: non quod te ament, sed quod eò loci quisq; sit socij sui carnifex. Aut dic mihi quid sibi voluit diues ille Epulo, cū petiit ab Abrahã, vt in *Lazarum in domũ patris sui mitteret fratribusq; suis testaretur*, quæ ipse patiebatur; *ne illi venient in eum locum tormentorum*? Iã pater tuus cœlestis sancta sua vocatione tibi significat, ac testatur, quæ in inferno patiantur ij, qui tui fuerunt fratres, & aliquando in eius domo, hoc est in Ecclesia vixerunt: in qua cū tu nunc sis, arrige aures, vt vocationem eius paternam audias, priusquam horrendam intonet vocationem, quasi Iudex. O Pater misericordiarum, DEVS QVE vltionum: concede mihi, vt consideratione, o *vinens descendam in infernum* ne descendam post mortem: ostendemihî & manifesta clamores eorum, qui horrendas tuas vltiones experiuntur: vt illi sint mihi efficax vocatio, quæ excitet me ad magnas tuas misericordias procurandas, Amen.

Vt autem timor in amorem conuertatur, expendes etiam vltimò sententiam, quæ pro iusto fertur, dicente illi iudice mollissima ac dulcissima voce. p *Enge serue bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constiuam: intra in gaudium Domini tui*: vbi laborem tuum remunerabo, quem suscepisti in bono vsu quinque talentorum, quæ tibi commisi: & pro visibili isto mundo, quem deseris, ad superiorem alium te deducam innumeris bonis plenum, absque vlla admixtione mali. Et pro Ecclesia militanti, quam deseris, quæ locus est conflictus ac periculi, collocabo te in triumphanti: vt summa pace, æternaque securitate fruaris. & propterea quod naturalibus corporis & animæ bonis benè fueris vsus: animam ipsam ita glorificabo, vt omnia eius bona desideria expleam; & suo tempore etiam corpus reddam, clarissimæ gloriæ dotibus exornatum: ob virtutes, quæ iucundum in te locum habuerunt, præmia reddam singularia; ob *Fidem*, reddam clarum & apertum meæ diuinitatis conspectum; ob *Spem*, vltimi tui finis possessionem; ob *Charitatem*, eleuabo te ad felicissimam summi boni fruitionem: qua summo gaudio possideas omnia bona absque vllò ea amitendi timore; propter *obedientiam*, qua vocationi meæ, inspirationibus, ac præceptis meis paruisti: pretiosissimas dabo coronas, quæ præteritos labores incomparabiliter superent; ac denique quia, quæ tui erant *status* ac muneris, exacte præstitisti: statum tibi dabo beatum, omnibus bonis

in tanta

inferni clamores ad pœnitentiam.

o *Luc. 16. 27.*

o *Psal. 54. 16.*

Punctum Quintum. p. Mat. 25. 21.

Anima beata dramum.

1^a Cor. 1. 9.

in tanta copia, tantaque eminentia repletum, vt q̄ nec oculus viderit: nec auris
 audierit, nec in cor hominis ascenderit, quod in eis latet. O felices labores tali-
 libus præmijs renumeratos! ô beatam pœnitentiam, cuius finis est tanta
 gloria! cur non velociter, prompteque Dei vocationi acquiescas, te inui-
 tantis ad tua peccata deferenda, cum non aliud per eam intendat, quam te
 ad sublimium aded bonorum possessionem euehere.

CAPVT XVI.

*TIMOREM VLTIMAE TRIBVLATIONIS
 in mundi fine futura eorumque considerationem, quæ
 tunc euenient, diuinam esse voca-
 cationem.*

2^a Mat. 24.
21.Aduentus
Christi du-
plex.Mat. 24.
per totum.

Act. 24. 24.

Lib. 29. Mo-
ral c. 6.2^a Thess.
2. 7.

EXPRESSA est Christi D. N. sententia & assertio, quod a tribulatio
 in fine mundi, quando ipse ad eum iudicandum est venturus, aded
 sit futura magna, qualis non fuerit ab initio mundi vsque modo, nec vsque
 ad eiusdem finem fiet. Quare nec tribulatio illa tempore dilu-
 uij, nec Sodome, aut Ægypti cum suis omnibus plagis, nec ipsius Ierusalem,
 cum fuit deuastata, nec vlla alia possit aliqua ratione cum vltima futura
 comparari. Nam quemadmodum DEVS D. N. primo suo aduentu
 ad mundum redimendum, peccatoresque reconciliandos, qui ex ipsius
 redemptione fructum capere vellent, thesauros suæ misericordiæ aperuit.
 Ita idem Dominus in secundo suo aduentu, iræ suæ thesauros manifesta-
 bit, ad eundem mundum puniendum; & vindictam sumendam de re-
 bellibus peccatoribus, qui erectum semper in templo animæ suæ habue-
 runt abominationis idolum, hoc est peccatum: cuius causa vastabuntur, ac
 tribulationis illius furore destruentur. Eam tribulationem explicauit Chri-
 stus D. N. in sancto suo Euangelio fusissimè, tanquam efficacissimum di-
 uinæ suæ vocationis medium: vt nos ad Sanctum iustitiæ suæ timorem, vi-
 tæque nostræ emendationem permoueret, & ad proijciendum in terram
 idolum illud tantæ eius calamitatis causam permoueret. In quem etiam fi-
 nem eam predicabat, docebatque S. Paulus & reliqui Apostoli, & post eos
 etiam SS. Patres & Ecclesiæ Doctores. Et esto huius vltimæ tribulationis
 memoria non sit apud aliquos aded efficax, existimantes, eam in ipsorum
 diebus nō futuram: tamen (vt S. Gregorius ait) quot sunt, qui illius qui-
 dem tentationis tempora non videbunt; in quam tamen sunt omnino im-
 mensi: quia multa in se ipsis experiuntur, quæ tunc euenient? Et quamuis
 necdum venerit Antichristus: tamē vt ait Apostol. b *mysterium iam operatur*

iniqui-